

8 januari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats, land],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda,

tegen:

(wijlen) **Broeder [naam],**

geboren op [datum], overleden op [datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

vanaf [datum] tot [datum]lid van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Conzaga (Broeders van Saint Louis) te [naam].

1. De procedure

1.1. Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 13 april 2012. Op 8 augustus 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van Broeder drs. [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis).

1.2. Op 4 december 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam] en heeft zijn standpunt nader toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Berckel-van der Rijken, voornoemd.

Namens de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis) is verschenen Overste [naam], voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager is in [jaar], toen hij twaalf jaar oud was, op het internaat [naam] geplaatst. Klager kwam in de vijfde klas. Klager had geen goede gezondheid en was regelmatig ziek. Toen klager in de zesde klas zat verbleef hij vanwege een zware griep op de ziekenzaal van het internaat. Terwijl klager daar in de ziekenzaal lag te slapen werd hij midden in de nacht wakker. Hij was compleet naakt en aangeklaagde, die ook naakt was, lag bovenop hem. Klager en aangeklaagde lagen “buik op buik” en klager lag met opgetrokken benen. Op het

kastje naast het bed van klager lag de bril van aangeklaagde. Klager had overal pijn en hij zat onder het sperma. Klager wist toen nog niet wat dat was, de geur kende hij ook niet. Uit paniek is klager gaan schoppen, slaan en bijten, waarop aangeklaagde wegrende. Ook klager heeft zich vervolgens vliegensvlug aangekleed en is naar buiten gerend. Klager is naar het station in [naam] gegaan en heeft de eerste trein naar zijn ouders in [naam] genomen. Klager heeft het verhaal aan zijn ouders verteld. De vader van klager heeft vervolgens een gesprek gehad met de broeder overste van [naam], waarbij klager op de gang moest wachten. Na enige tijd werd klager binnengeropen en werd hem verteld dat “het niet had mogen gebeuren”. Klager heeft aangeklaagde daarna niet meer gezien. Klager heeft de zesde klas afgemaakt en heeft vervolgens het internaat verlaten.

De zus van klager, mevrouw [naam], heeft verklaard dat zij zich nog goed de affaire op het internaat kan herinneren. Zij kan zich herinneren dat haar vader naar [naam] is gegaan om verhaal te gaan halen. De situatie voelde zeer ongemakkelijk aan. Voorts kan zij zich herinneren dat de familie het weekend na het voorval een bijzonder uitstapje maakte naar een hotel waar wat gegeten mocht worden. Voor die tijd was dat uitzonderlijk.

2.2. Klager is na het voorval enorm gaan stotteren. Zijn zelfvertrouwen was weg en hij was erg onzeker. Klager heeft veel last gehouden van zijn anus. In [jaar] is klager geopereerd. De anus van klager was ingescheurd en bleek chronisch ontstoken. Later heeft klager de link gelegd met de anale penetratie door aangeklaagde. In de jaren negentig heeft klager zijn echtgenote over het misbruik verteld. Ook zijn kinderen zijn op de hoogte.

2.3. Klager acht het van belang zijn verhaal naar buiten te brengen en gehoord te worden. Klager hoopt op erkenning van hetgeen hem is aangedaan. Tevens wenst klager een schadevergoeding te ontvangen.

3. Reactie op het klaagschrift

3.1. Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

Overste [naam] heeft gesteld dat in de archieven geen enkele aanwijzing is gevonden die duidt op seksueel misbruik dan wel misdragingen jegens kinderen door aangeklaagde. Aangeklaagde was van [jaar] tot [jaar] werkzaam op het internaat in [naam]. Hoewel Overste [naam] geen reden heeft om aan te nemen dat klager over zijn belevingen onwaarheid spreekt, vraagt hij zich af in hoeverre de beleving van klager, gelet op zijn koortsig lijf, afwijkt van de realiteit.

3.2. Overste [naam] merkt op dat, indien wordt aangenomen dat het misbruik inderdaad heeft plaats gevonden, hij zijn spijt wil betuigen voor hetgeen aangeklaagde klager heeft aangedaan. Bij een eventuele gegrondverklaring van de klacht is Overste [naam] bereid om nogmaals, namens de congregatie, het seksueel misbruik te erkennen en daarvoor excuses aan te bieden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.- K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager in de periode van ongeveer twee jaar dat hij op internaat [naam] verbleef door aangeklaagde seksueel is misbruikt. Dit misbruik bestond uit het moeten dulden van het zich masturberen door aangeklaagde in het bed van klager 's nachts op de ziekenzaal. Klager was daarbij naakt en aangeklaagde lag, eveneens naakt, bovenop klager.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke en gedetailleerde wijze waarop klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunt de verklaring van mevrouw [naam] de verklaring van klager. Zij kan zich de affaire op het instituut [naam] nog goed herinneren. Ook wordt de verklaring van klager ondersteund door de verklaring van de echtgenote van klager die heeft verklaard dat klager haar begin jaren '90 over het misbruik heeft verteld. Voorts wordt de verklaring van klager ondersteund door de verklaring van de heer [naam] die eveneens heeft verklaard dat hij tijdens zijn verblijf op de ziekenzaal van [naam] broeder [naam] masturberend in zijn bed vond. Broeder [naam] was zogenaamd de koorts aan het opnemen. Daarenboven is bij navraag gebleken dat bij de Commissie Deetman meldingen bekend zijn ten aanzien van aangeklaagde anders dan die van klager.

Klager heeft verklaard dat het seksueel misbruik naast het zich masturberen door aangeklaagde in het bed van klager eveneens bestond uit het anaal penetreren van klager door aangeklaagde. Klager had enorme pijn aan zijn anus en is in [jaar] aan problemen rond de anus geopereerd. Ook ten aanzien van de anale penetratie is de verklaring van klager als zeer oprecht overgekomen. Voor die gedragingen is echter onvoldoende steunbewijs gevonden, zodat de klacht van klager, wat dit betreft, niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het misbruik pas 12 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon in wie hij vertrouwen mocht hebben.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Algemeen Overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Conzaga (Broeders van Saint Louis) de klacht gegrond te verklaren, het misbruik te erkennen en nogmaals oprecht spijt te betuigen voor het leed dat klager is aangedaan.

zaaknummer 2011 T 346

Dit advies is vastgesteld op 8 januari 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.